

(דף עו ע"א) תנחה אותך בעלמא דין, בשכבך תשמור עליך בקברא, והקיצות לתחית המתים (נ"א לעולם הבא) היא תשיחה, דא נפש לגבי גופא, ובזינא קדישא אם גופא לא חזר בתיובתא, וחזר עזרף לגבי תיובתא, נפש אתפרש מניה ואתקרי ערפ"ה, וגופא דא אתאביד מתרין עלמין.

אמר ליה סבא סבא, והא פמה קברין למגנא, והא אם גופא אתאביד על מה תקום נפשא לתחית המתים, דהא ודאי גופא אתאביד, ואתמר דאתאביד מתרין עלמין, והא נחית לנשייה דתמן אתנשי לדרי דרין, אם בן פמה קברין למגנא.

אלא ודאי קודשא בריך הוא לא ישני עובדי ידוי, דודאי עלמא דין ועלמא דאתי דאינון שמיא וארעא דקודשא בריך הוא אינון, ועלייהו אמר דוד (תהלים קטו טז) השמים שמים ליהו"ה, ארעא אתהלהך לפני יהו"ה בארצות החיים (שם קטו טז), עלייהו אתמר עלמא דין ועלמא דאתי בשמא דיהו"ה, הדא הוא דכתיב (שם צו יא) 'שמחו השמים ותגל הארץ, אימתי בזמנא דאתמר לגבי שמים והארץ דסמאל ונחש, פי שמים פעשו נמלחו והארץ כפגד תבלה (ישעיה נא ו), ולבתר דימחי לון וישני לאלין ממנן דעלייהו, מיך יחדש לון קודשא בריך הוא לשמיא וארעא, דיתמחו בגין אלין ממנן בישין, הדא הוא דכתיב (שם סו כב) פי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה וגומר, וכלא בגין דלא ישתעון עובדי ידוי, דאינון נשמתין וגופין דאתאבידו מתרין עלמין, ואלין עתירין דבגלותא, בגין דהאי עלמא איהו דלהון.

אבל מספני דאינון צדיקיא, טובא דלהון לאינון עלמין טבין, די בהון אתבריאו תרי תורות אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דאגרא דלהון תמן ובגין דלתתא דארץ החיים, תמן גופין לנשמתין קדישין דאתבריאו בשמא דיהו"ה, וגופא דמשה דאתמר ביה (דברים לד ז) לא כהתה עינו ולא נם לחה מתמן הוה, ובגיניה הוה איהו בעא רחמי דלא ימות ויפוק מניה, ולא על גופא דהאי עלמא דאתקרי סנדל לגביה, דעליה אתמר ליה (שמות ג ה) של נעליך מעל רגליך.

ואדם וחיין ובעירו ועופין דתמן אינון עובדא דבראשית, ואינון בדיוקנא עלאה דאלין דאתמר בהון במרפבתא (יחזקאל א י) ודמות פניהם פני אדם וגומר, דאינון בעירין עלאין עלייהו אתמר (ישעיה סד ג) יעשה למחפה לו, ותמן עץ חיים דמאן דאכיל מניה אתמר ביה (בראשית ג יב) ואכל וחי לעולם.

ותמן פרסין די דהבא וכספא ואבנין וקירין, וערשין דכספא ודהבא, ורמ"ח פקודין דמני לון משה לישראל בהאי עלמא, לדפאה רמ"ח אברים דההוא גופא, וגופא דהאי עלמא שפלא איהו סנדל לנשמתא, דאתטנף (נ"א ואתטנפת) בזוהמא דהאי עלמא. הא הבא תלתין וחד זמנין דאתפרש בראשית, ועשר אמירן ותלתין ותריין שבילין הא שבועין ותריין, וצריד לפרשא לון. פתח ואמר בראשית.

תקוונא תלתין ותריין

בראשית מאמר קדמא לבלא, ואיהו כליל תריין דבורין אנכי ולא יהיה לה (שמות כ ב) דאתמר
בדבורא חדא, ותרוייהו אינון רמיזין במלת בראשית, בגין דא בראשית א"ב רשי"ת, א"ב א'
אנכי ב' לא יהיה לה, וכלא פאת אחד ב', ואיהי ב' מבראשית.

אמר רבי אלעזר, וכי מאן דאית ליה עבדא ואפיק ליה לחירו משעבדיה, אית ליה לרבניה
לשבחא גרמיה במפקנותא לחירו לעבדיה, וכי קודשא בריך הוא דאמר לאברהם (בראשית טו ג)
כי גר יהיה זרעך וכו' אית לשבחא גרמיה פמה (ד עו ע"ב) זמנין אשר הוצאתיך מארץ מצרים
(שמות כ ג), אמר ליה רבי שמעון הכי הוא ודאי, אבל הכא לא משבח קודשא בריך הוא גרמיה
דאפיק לון מן גלותא, אלא חמשין זמנין אדפיר באורייתא יציאת מצרים, לאשתמודעא בדרגא
דאפיק לון דאיהו יובלא, דאתמר ביה (ויקרא כה יא) יובל היא שנת החמשים שנה, ואינון חמשין
תרעין דבינה דאתמסרו למשה פסיני בר חד דלא אתמסר ליה, ובגין דא אדפיר חמשין זמנין
באורייתא יציאת מצרים. אמר הא ודאי אתישב דעתאי.

מאן אלהים אחרים, אליו ממנן דשבועין אומין, וסמא"ל ונח"ש הא ע"ב, בגין דא יהיב קודשא
ברוך הוא אורייתא מימינא דאיהו חסד ומשמאלא דאיהו גבורה, דאית פה שבועין אנפין לשזבא
משבעין אומין, ואורייתא אתיהיבת ממניא ואשא דאינון תריין, לשזבא לישראל מסמא"ל ונחש
דאינון ממניא ואשא, ובגניניהו אתמר (שמות כ ג) לא יהיה לה אלהים אחרים על פני, ולקבל שבועין
אומין שבועין נפש, ומאן דעבר על שבועין אנפין דאורייתא דאתמר לא יהיה לה אלהים אחרים
על פני, שלטין שבועין ממנן ואומין דיצר הרע על שבועין נפש.

וכמה גלגולין יתון לבר נש על חובין אליו, ואם לא חזר בר נש בתיובתא באלין גלגולין, ההוא
גופא נחית באבדון, גלגולא קדמא אצטבע בגיון חוור, ורכיב נפשא בסוסיא חוורא דאיהו
גופא, אם חזר בתיובתא אתמר ביה (ישעיה א יח) אם יהיו חטאיכם פשנים פשלג ילבינו, ואם לאו
יתי בגלגולא תננינא, ורכיב בסוסיא סומקא, ואם חזר בתיובתא אתמר בחובא דיליה (שם) אם
יאדימו כתולע פצמר יהיו, ואם לא, אתחזר אתגלגל בגלגולא תליתאה, ורכיב בסוסיא ירוקא
ודא גופא.

ואינון מזל אריה מזל שור מזל נשר, דעלייהו אתמר (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל א"ל פעמים
שלש עם גבר, ואם שלש אלה לא יעשה לה (שמות כא יא) לנפשא בתלת גלגולין, דעביד לה שאר
כסות ועונה, ויצאה חנם אין כסף (שם), ועל שלשה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו (עמוס
כ א), ועל ארבעה דאיהו מזל אדם לא אשיבנו, דלא יקלקלו ליה.

אבל לצדיקיא ועשה חסד לאלפים (שמות כ ה), אלפים ודאי, תלת גלגולין בהון איהו רווח תלת
אלפין דאינון עלמין דכסופין, ולמאן לאהבו ולשמרי מצותיו (שם ו), לתניבא דאינהו לא יחזרון
בתיובתא בתלת גלגולין אליו, אתמר בהון (ויקרא כג לא) והאבדתי את הנפש ההיא מקרב עמי,

אמר רבי אם פן אנה נחית, אלא שבע ארעין אינון, וסלקין לשבעין לקבל שבעים נפש, ושבע ארעין אינון ארץ אדמה ארקא גיא ציה נשיה תבל, ואינון שבע מדורין דגיהנם, תהיא נפשא דלא חזרה בתשובתא באלין תלת, נחית לה קודשא בריך הוא במדורין דגיהנם אלין, ותמן אתנשי לדרי דרין.

ואם הוא צדיק אתמר ביה (משלי כד זט) כי שבע יפול צדיק וקם, אמר ליה רבי אלעזר, ואם הוא צדיק אמאי נחית תמן, אלא בגין לאפקא מתמן כל נפשא ונפשא מאלין דהרחרו בתשובתא וימתו בקצרות שנין, ואיהו טרח בגיניה, דא איהו מאמר קדמא דאיהו בראשית.

תקונא תלתין ותלת

בראשית דא פקודא קדמא, דאתרמין כל"ב שבילין, דאינון ל"ב אלהים דעובדא דבראשית, כ"ב אתנון ועשר אמירן דאתכלילן בהו, תקונא קדמא יראה, ועלה אתמר (תהלים קיא י) ראשית חכמה יראת יהו"ה, דאית דחילו ואית דחילו,

